Contributed by M. Lievens
maandag, 30 juni 2008 - Last Updated dinsdag, 01 juli 2008

Afgelopen zaterdag vond in Parijs een eerste conferentie plaats die moet leiden tot de vorming van een nieuwe antikapitalistische partij in Frankrijk. Zo'n 1000 gedelegeerden, die ongeveer 300 lokale comités en 10.000 militanten vertegenwoordigden, gaven present. Aan de basis van dit initiatief ligt de LCR, de Franse zusterorganisatie van de SAP, die tijdens de laatste presidentsverkiezingen telkens tussen de 4 en de 5 % haalde, en daarmee de tweede kracht van de linkerzijde werd, na de PS, maar voor de groenen en de PCF. Die laatste geraakt niet uit de malaise na de slechte score (2 %) tijdens de presidentsverkiezingen, en wordt door velen zelfs niet langer als een nationale politieke factor beschouwd, hoewel de partij wel een reeks lokale bastions behoudt.

De PS is volledig verkocht aan het neoliberale beleid, en de PCF en Groenen hangen steevast hun karretje aan dat van de PS, om samen regeringen te vormen die een beleid voeren dat niet meer is dan een variant van het neoliberalisme. De regering van de Gauche Plurielle die in 1995 aan de macht kwam, privatiseerde meer publieke ondernemingen dan de rechtse regeringen ervoor en erna. De ontevredenheid over het neoliberale beleid vertaalde zich in massale strijd op straat. Ettelijke miljoenen Fransen protesteerden de afgelopen jaren tegen de pensioenhervormingen, de Europese Grondwet, het Contrat Première Embauche enzovoort. In de verkiezingen drukte dit protest zich uit in de stem voor de LCR en zijn jonge woordvoerder, de postbode Olivier Besancenot.

De LCR wil nu in die nieuwe situatie haar verantwoordelijkheid opnemen, en de antikapitalistische linkerzijde 'van schaal doen veranderen'. Jarenlang was die linkerzijde klein en speelde ze geen nationale rol. De LCR deed recent een oproep aan alle activisten, syndicalisten, linkse burgers om samen een nieuwe partij te maken, die het verzet tegen het neoliberalisme organiseert, een antikapitalistisch programma heeft, en onafhankelijk blijft van sociaal-liberale regeringen met de PS.

"Olivier Besancenot (de woordvoerde van de LCR en gangmaker van de nieuwe antikapitalistische partij) wordt nu gezien als de beste oppositiestem tegen Sarkozy, terwijl de PS stil blijft of medeplichtig is aan zijn regeringspolitiek", meende Alain Krivine, mei 68-leider en lange tijd woordvoerder van de LCR, zaterdag op de conferentie. Het succes van de campagne voor een nieuwe antikapitalistische partij vloeit dan ook vooral voort uit de gapende leegte die de verrechtsing van de PS, en in haar zog van de PCF en de groenen, heeft geopend.

Probleem voor de LCR is dat er geen georganiseerde partners zijn voor de opbouw van een nieuwe partij. Lutte Ouvrière, een andere trotskistische partij waarmee de LCR in het verleden samen aan

verkiezingen deelnam (vaak met succes, b.v. in ’99 hadden ze samen 5 europarlementsleden), weigerde bijvoorbeeld in het verhaal mee te stappen, en plooide zich op zichzelf terug. Een minderheidstendens van Lutte Ouvrière werd wel observator binnen de nieuwe partij. Daardoor moet de LCR een beroep doen op talrijke onafhankelijke individuen, vakbondsmensen, jongeren, die individueel de stap zetten naar de nieuwe partij. De LCR doet er alles aan om voldoende democratische ruimte te creëren om dat mogelijk te maken. Als enige georganiseerde kracht binnen de nieuwe partij zou de LCR, met zijn 3500 militanten, immers deze nieuwe partij onmiddellijk naar zijn hand kunnen zetten. Afgelopen zaterdag werd een comité samengesteld dat de voorbereiding van de lancering van de nieuwe partij op zich moet nemen. Van de 60 leden van dit comité zijn er slechts 23 lid van de LCR. Ondertussen haalt Olivier Besancenot hoge scores in de opiniepeilingen. 45 tot 60 % van de Fransen willen hem ‘een grotere politieke rol toedichten’. Daarmee is hij de derde populaire politicus, na Sarkozy en Ségolène Royal. Hij dweilt het land af om lokale stakingsacties en verzetsbewegingen te ondersteunen. Zijn antikapitalistisch discours pakt zelfs in de massamedia. De PS begint zich serieus ongerust te maken. Of deze tendens geconsolideerd zal kunnen worden, zal de toekomst moeten uitmaken. Maar in elk geval lijkt het Franse partijlandschap grondig herschikt te zullen worden. Deze ontwikkelingen worden door de internationale linkerzijde aandachtig gevolgd. Mogelijk wordt de Franse ervaring een eerste begin in de heropbouw van een eigentijdse antikapitalistische linkerzijde met reële politieke invloed.